

2121

B.A./B.Sc. (General) Third Semester

Economics

Paper: Public Finance and International Economics

(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

I. Attempt any nine of the following in about 30 words each:-

- a) What is meant by canon of sanction in public expenditure?
- b) Define public finance and private finance.
- c) What is meant by tax impact?
- d) What is meant by absolute taxable capacity?
- e) What is meant by debt trap?
- f) Why deficit finance generally inflationary?
- g) What is meant by net barter terms of trade?
- h) Define dumping.
- i) What is meant by labour intensive techniques?
- j) What is meant by balance of trade?
- k) Give two examples for transfer payments in balance of payments account.
- l) Define gold standard. (9×2)

UNIT - I

- II. Explain the principle of maximum social advantage. (18)
- III. What are the characters of good tax system? (18)

UNIT - II

- IV. What are the factors determine taxable capacity? (18)
- V. What are the objectives and limitations of deficit finance? (18)

UNIT - III

- VI. Explain the modern theory of international trade. (18)
- VII. Briefly explain free trade versus protection. (18)

UNIT - IV

- VIII. What are the causes of deficit in balance of payments account and suggest measures to reduce deficit? (18)
- IX. Explain the objectives and achievements of IMF. (18)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਦੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

_*_*_*_

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕਾ ਉਤਰ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਦੀਜ਼ਿਏ:-

- (ਕ) ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਵਯ ਮੇਂ ਮਜ਼ੂਰੀ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾ ਕਯਾ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਖ) ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਵਿਨਿ ਅਓਰ ਨਿਜੀ ਵਿਨਿ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ।
- (ਗ) ਕਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੇ ਕਯਾ ਆਤਪਰਯ ਹੈ?
- (ਘ) ਪੂਰਨ ਕਰ ਯੋਗਯ ਸ਼ਮਤਾ ਸੇ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ?
- (ਙ) ਭ੍ਰਣ ਯਾਲ ਸੇ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ?
- (ਚ) ਘਾਟਾ ਵਿਨਿ, ਆਮ ਤੌਰ ਪਰ ਸੁਦ੍ਰਾਸ਼ਫੀਤਿ ਕਯੋਂ ਹੈ?
- (ਛ) ਵਯਾਪਾਰ ਕੀ ਸ਼ੁਧ ਵਸਤੁ ਵਿਨਿਮਯ ਸ਼ਾਨੋਂ ਸੇ ਕਯਾ ਆਤਪਰਯ ਹੈ?
- (ਜ) ਅਤਪਮੂਲਯ ਵਿਕ੍ਰਯ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ।
- (ਝ) ਸ਼ਰਮ ਗਹਨ ਤਕਨੀਕਾਂ ਕਾ ਕਯਾ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਞ) ਵਯਾਪਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਸੇ ਕਯਾ ਆਤਪਰਯ ਹੈ?
- (ਟ) ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਖਾਤੇ ਮੇਂ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਕੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਕੇ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀਜ਼ਿਏ।
- (ਠ) ਸ੍ਵਰਨ ਮਾਨਕ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ।

ਭਾਗ-1

2. ਅਭਿਕਤਮ ਸਾਮਾਜਿਕ ਲਾਭ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
3. ਅਛੀ ਕਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੇ ਲਭਣ ਕਯਾ ਹੈ?

ਭਾਗ-2

4. ਕਰ ਯੋਗਯ ਸ਼ਮਤਾ ਕੋ ਨਿਧਾਰਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਕਯਾ ਹੈ?
5. ਘਾਟੇ ਕੇ ਵਿਨਿ ਕੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਓਰ ਸੀਮਾਏਂ ਕਯਾ ਹੈ?

ਭਾਗ-3

6. ਅਨ੍ਤਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਵਯਾਪਾਰ ਕੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
7. ਸੁਕਤ ਵਯਾਪਾਰ ਬਨਾਮ ਸੰਰਭਣ ਕਾ ਸੰਖਿਪਤ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-4

8. ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਖਾਤੇ ਮੇਂ ਘਾਟੇ ਕੇ ਕਯਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਅਓਰ ਘਾਟੇ ਕੋ ਕਮ ਕਰਨੇ ਕੇ ਉਪਾਯ ਸੁਝਾਏ?
9. ਆਈ.ਐਮ.ਐਫ ਕੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਓਰ ਉਪਲਬਧੀਯੋਂ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

_*_*_*_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

_*_*_*_

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇੱਕ) ਦੇ ਉੱਤਰ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- (ੳ) ਜਨਤਕ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ਅ) ਜਨਤਕ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ੲ) ਟੈਕਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ਸ) ਸੰਪੂਰਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ਹ) ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਜਾਲ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਕ) ਘਾਟੇ ਦਾ ਵਿੱਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (ਖ) ਵਪਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਨਿਮਯ ਸਰਤਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਗ) ਘੱਟਮੁਨ ਤੇ ਵੇਚਣਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ਘ) ਕਿਰਤ ਤੀਬਰ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- (ਙ) ਵਪਾਰ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ਚ) ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਲਈ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਛ) ਸੇਨੇ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-1

2. ਵੱਧ ਤੇ ਵੱਧ ਸਮਾਜਿਕ ਲਾਭ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਚੰਗੀ ਟੈਕਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹਨ?

ਭਾਗ-2

4. ਟੈਕਸਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹਨ?
5. ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?

ਭਾਗ-3

6. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਮੁਫਤ ਵਪਾਰ ਬਨਾਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-4

8. ਭੁਗਤਾਨ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਉਪਾਯ ਸੁਝਾਓ?
9. IMF ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

_*_*_*_